

Česká republika

Česká školní inspekce

Jihomoravský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Lomnice, okres Blansko

Tišnovská 362, 679 23 Lomnice

Identifikátor školy: 600 106 276

Termín konání komplexní inspekce: 12. – 15. listopad 2002

Čj.:	122 276/02 5130
Signatura:	kl1zw101

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní školu zřídila Obec Lomnice, náměstí Palackého 32, 679 23 Lomnice jako příspěvkovou organizaci. Sdružuje základní školu, mateřskou školu, školní družinu, školní klub a školní jídelnu. V základní škole s povolenou kapacitou 390 žáků bylo v době inspekce 271 žáků rozmístěných ve 13 třídách. Výuka v ní probíhá podle učebního plánu vzdělávacího programu Základní škola č.j. 16 847/96-2. Mateřská škola plní vlastní program "Svět kolem nás," který vychází z Rámcového programu pro předškolní vzdělávání č.j.: 14 132/01-22. K docházce do mateřské školy bylo zapsáno v souladu se stanovenou kapacitou celkem 48 dětí. Mezi ně je od září letošního roku integrováno dítě se zdravotním postižením. Děti jsou do tříd rozděleny podle věku. V dopoledních hodinách je provoz v obou třídách, odpoledne jsou třídy pro malý počet docházejících dětí spojeny. Ve školní družině s povolenou kapacitou 54 žáků jich bylo zapsáno 46. Ve 23 zájmových útvarech školního klubu s kapacitou 335 žáků jich bylo k 30. 9. 2002 vykázáno 185, ve školní jídelně s kapacitou 350 jídel bylo přihlášeno ke stravování 422 osob, z toho 48 cizích strávníků. V průměru je připravováno maximálně 340 porcí hlavního jídla. Kromě žáků bydlících v Lomnici do mateřské a základní školy dojíždí děti a žáci z dalších 12 okolních obcí.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční a kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávání vzhledem ke schváleným učebním dokumentům,
- materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům,
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům,
- výchovně-vzdělávací činnosti v mateřské škole,
- výchovně-vzdělávací činnosti ve školní družině,
- výchovně-vzdělávací činnosti ve školním klubu,
- zabezpečování stravování ve školní jídelně,
- činnosti v oblastech PO a BOZP vzhledem k požadavkům stanoveným v právních předpisech,
- efektivnosti využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu za období roku 2001.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Hodnocení se vztahuje k celé škole.

Výchovně-vzdělávací činnost tříd mateřské školy je zajištěna třemi učitelkami, které splňují požadavky odborné a pedagogické způsobilosti. Při rozvržení jejich přímé práce u dětí vedení školy prioritně sledovalo pravidelné týdenní rozložení. Tím se stalo, že přímá práce není vždy efektivně využita vzhledem k prováděným činnostem a počtu dětí v danou dobu ve třídě. Bezpečnost při pobytu venku a předplavecké výchově ředitelka školy s ohledem na vysoké počty dětí ve třídách zabezpečila v rozsahu 1,5 h denně další pedagogickou pracovníci – vychovatelkou školní družiny. Pro umožnění integrace dívky s kombinovaným postižením a

optimální zajištění její individuální péče škola využívá pracovníka, který na škole vykonává civilní službu. Z celkového počtu 18 pedagogických pracovníků vyučujících na druhém stupni základní školy jich 7 splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti požadované právním předpisem, 3 nesplňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti učitele 1. – 5. ročníku a podmínky pedagogické způsobilosti učitele 6. – 9. ročníku, 3 nesplňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti učitele 1. - 5. ročníku a učitele 6. – 9. ročníku, 1 nesplňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti učitele 1. – 5. ročníku, 1 nesplňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti učitele 6. – 9. ročníku a 3 nesplňují podmínky pedagogické způsobilosti učitele 6. – 9. ročníku základní školy. Ve školní družině pracují dvě vychovatelky, z nichž jedna vykonává funkci vedoucí vychovatelky a koordinuje činnost školní družiny. Obě splňují požadavky odborné a pedagogické způsobilosti, což se pozitivně promítlo v kvalitě výchovně vzdělávací práce. Vedoucí vychovatelka školního klubu má požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilost. Jelikož školní klub organizuje pouze zájmovou činnost žáků, není dosažené vzdělání vedoucích zájmových útvarů evidováno. Výchovná poradkyně splňuje podmínku absolvování kvalifikačního studia pro výchovné poradce.

I když někteří vyučující nesplňují podmínky odborné nebo pedagogické způsobilosti požadované právním předpisem, jsou většinou absolventy vysokých nebo středních škol s pedagogickým či odborným zaměřením, kterého ředitelka školy využívá k přidělení vyučovacích předmětů tak, aby zajistila optimální podmínky pro výchovně-vzdělávací činnost.

Ředitelka školy byla do funkce jmenována od 1. ledna 2002. Postupně vytváří systém vedení pedagogů při naplňování výchovně vzdělávacích cílů školy. Spolupracuje s pedagogickou radou, metodickým sdružením učitelů prvního stupně, předmětovými komisemi učitelů druhého stupně a s výchovnou poradkyní. Tato spolupráce je plánovaná, činnost metodických zařízení se zaměřuje především na organizování konkrétních akcí, sledování a vyhodnocování prospěchu žáků a kontrolu plnění učebních osnov. Uplatňováním aktivizujících metod při výuce se většinou nezabývá, což se také odrazilo v kvalitě sledované výuky. Úkoly výchovného poradenství škola zabezpečuje prostřednictvím výchovné poradkyně. Činnost je plánovaná a zahrnuje oblast výchovnou, informační, profesní orientace žáků i aktuálních úkolů. Jsou evidováni žáci se specifickými vývojovými poruchami učení a chování je vedena dokumentace jejich odborných vyšetření. Pro integrované žáky jsou vypracovány individuální vzdělávací plány ve spolupráci s psychology a třídními učiteli. Úsek výchovného poradenství dále sleduje a řeší problémy spojené s neomluvenou absencí žáků, pomáhá při obtížích dojíždějících žáků v adaptaci na nové prostředí, eliminuje ve spolupráci s třídními učiteli působení negativních vnějších vlivů na žáky a snaží se odhalovat prvotní příznaky šikany. Činnost protidrogové prevence je stanovena, plněna a vyhodnocována.

Pedagogická rada jako poradní orgán ředitelky školy se schází pravidelně. Ze záznamů z jednání vyplývá, že se zabývá nejen hodnocením prospěchu a chování žáků, ale i pedagogickou problematikou.

Péče o začínající pedagogické pracovníky škola zajišťuje prostřednictvím uvádějících učitelů.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků je plánované, cílené a je v souladu se zaměřením a cíli rozvoje výchovně-vzdělávací činnosti školy. Účast na odborných seminářích pracovníků předškolního zařízení umožňuje vedení školy podle jejich požadavků. Poznatky vyučující efektivně uplatňují ve výuce a to vede ke zvyšování úrovně kvality a efektivnosti vzdělávání dětí a žáků.

Plán kontrolní a hospitační činnosti ředitelky a její zástupkyně je součástí ročního plánu. Záznamy z hospitací obsahují hodnocení, konkrétní závěry, úkoly a opatření k odstranění nedostatků nebo zlepšení výchovně-vzdělávací činnosti. Četnost hospitací je nízká. Realizace ostatních kontrol nebyla písemně doložena. Kontrolou v mateřské škole je pověřena jedna z

učitelek. Kontrola je prováděna průběžně, hospitační činnost není promyšlená, probíhá nahodile. V popisných záznamech chybí analytický přístup a často jasné formulování hodnotících závěrů. Jejich výsledky proto neslouží jako podklad pro další plánování ani pro účinné odborné vedení učitelek.

Organizaci řízení školy upravuje kvalitně zpracovaný organizační řád platný od 2. září 2002. Kompetence pracovníků deklarované v tomto řádu jsou blíže specifikovány v pracovních náplních. Zpracovaný řád základní školy obsahuje ustanovení daná příslušnou vyhláškou. Přehledně jsou v něm zapracována práva a povinnosti nejen žáků, ale i pedagogických pracovníků, zákonných zástupců i provozních zaměstnanců školy, dále je v něm podrobně rozpracována organizace školního roku a poučení o řešení stížností a připomínek. Řády odborných učeben, tělocvičny, bazénu upravují režim a pravidla využívání těchto výukových prostor. Škola má vypracován vlastní klasifikační řád, ve kterém jsou konkrétně vymezena pravidla hodnocení a klasifikace žáka včetně interních pravidel a pokynů pro získávání podkladů pro toto hodnocení. V příloze jsou uvedeny také alternativní formy hodnocení. Projednání všech jmenovaných dokumentů je prokazatelně dokladováno.

Vnitřní informační systém je funkční vzhledem ke všem zúčastněným subjektům (žákům, zaměstnancům, rodičům, veřejnosti). Pracovníci školy jsou informováni na poradách, pracovních schůzkách jednotlivých úseků a prostřednictvím týdenních plánů. Žákům předávají informace třídní učitelé v třídnických hodinách, je využíváno také nástěnek a školního rozhlasu. S chováním a prospěchem svých dětí jsou rodiče seznamováni prostřednictvím žákovských knížek a deníčků, na pravidelných třídnických schůzkách. Mají možnost využít konzultačních dnů, individuálních schůzek s učiteli či Dne otevřených dveří. Některé zprávy pro rodiče jsou zveřejňovány v budově školy i prostřednictvím tisku. O činnosti školy je veřejnost informována v místním tisku, prostřednictvím webových stránek školy na Internetu. Informace směrem k vedení školy přenáší od žáků žákovská samospráva, žáci mají možnost obrátit se se svými problémy na výchovného poradce, třídního učitele nebo využít schránky důvěry.

Řády vytvořené pro mateřskou školu jsou přehledné, jasné a stručně formulované. Stanoví pravidla provozu školy, požadavky na rodiče i některá jejich práva a povinnosti. Při tvorbě však byla opomenuta práva dětí. Informační systém ve vztahu k zaměstnancům je funkční, pravidelných porad mateřské školy se většinou účastní ředitelka školy. Ta také při denních návštěvách předává veškeré informace a řeší aktuální problémy. Pověřené učitelce jasně vymezila pravomoci, kompetence i zodpovědnost. Nevyužila však možnosti dané platnými právními předpisy a nesnížila jí míru vyučovací povinnosti. Tím výrazně zvýšila náročnost její práce. Na společných poradách vedení školy se vedoucí učitelka účastní jen ojediněle, podle projednávané problematiky. Vzájemné informování mezi rodiči a školou probíhá přirozeně při každodenním předávání dětí a svědčí o dobré vzájemné spolupráci. Se zásadními dokumenty, organizací a záměry v práci s dětmi jsou rodiče seznamováni na třídní schůzce konané na začátku školního roku. Pravidelně škola za účasti rodičů pořádá oslavy významných dnů v roce. Na veřejnosti se MŠ prezentuje výstavkami výtvarných prací v nákupním středisku. Spolupráce s učitelkami základní školy probíhá spíše nahodile. Podle potřeb se zaměřuje zejména na diskusi o dětech a jejich problémech po nástupu do základní školy.

Celkově průměrná úroveň personálních podmínek umožňuje realizovat zvolené vzdělávací programy mateřské i základní školy.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Hodnocení se vztahuje k celé škole.

Nově vybudovaný objekt základní školy je v provozu devátým rokem. Celý komplex zajišťuje optimální podmínky pro výuku, zájmovou činnost, odpočinek a stravování. Při výstavbě byl kladen důraz na bezbariérový přístup, budova je pro tyto účely vybavena výtahem – škola zatím takto vzniklé podmínky pro integraci zdravotně postižených dětí nevyužívá. Interiér školy je esteticky, citlivě a příjemně vyzdoben výtvarnými pracemi pedagogů i žáků. Učebny, ve kterých probíhá výuka, vyhovují po stránce funkční, bezpečnostní a psychohygienické. Celkové vybavení tříd umožňuje realizovat vytyčené výukové cíle včetně respektování požadavků na zdravý vývoj žáků.

Kromě kmenových tříd má škola samostatně odpovídajícím způsobem vybavené speciální učebny fyziky, chemie a přírodopisu, výtvarné výchovy, praktických činností, výpočetní techniky, cizích jazyků, hudební výchovy. Efektivní výuku umožňuje velká tělocvična, učebna plavecké výchovy s bazénem, keramická dílna a žákovská knihovna. Volné místnosti škola pronajímá se souhlasem zřizovatele k činnosti jiným organizacím.

Školní knihovna je v provozu a podle potřeb je příležitostně doplňovaná novými tituly vhodnými pro žáky a odbornou literaturou pro učitele.

Vysokou užitnou hodnotu mají i venkovní objekty pro sportovní výchovu a relaxaci žáků o přestávkách a odpočinkové a rekreační činnosti dětí mateřské školy.

Školní družina má pro svoji činnost vlastní prostory, které svým vybavením a uspořádáním odpovídají požadavkům na její provoz. Jedna místnost je prostorově menší, ale protože se ve stejnou dobu neschází všechny děti, nejsou tím psychohygienické podmínky negativně ovlivňovány.

Školní klub využívá nejčastěji prostory školy, které jsou vzhledem k jeho činnosti plně funkční a nebyly shledány závady z hlediska bezpečného provozu. K zájmové činnosti slouží rovněž venkovní areál školy a její okolí. Některé zájmové útvary jsou organizovány také v místní orlovně a v prostorách OÚ Osiky.

Zcela výjimečné prostorové a materiální podmínky má mateřská škola. Netradičním členěním půdních prostor vznikla vedle stabilní ložnice, přípravný jídlá, šatny dětí, skladových prostor a menších tříd velká místnost. Ta poskytuje neobvyklé možnosti pro práci s dětmi, lze ji využívat jako místo setkávání a společných činností dětí obou tříd. Tuto přednost však učitelky nevyužívají. Děti odcházejí na svačinu do školní jídelny, přestože by se jednoduchou úpravou vybavení zamezilo přerušování jejich aktivit. Zbytečně děti uzavírají v méně prostorných třídách a centrální místnost slouží pravidelně jen pro řízené pohybové aktivity. Tomu odpovídá také její zařízení. Strohost, kterým působí, výrazně kontrastuje s útulností tříd, které jsou místy až přeplněné velkým množstvím hraček a pomůcek. Ty vedení školy nakupuje mateřské škole podle jejich požadavků. Při stavebních úpravách přirozeně vzniklá zákoutí učitelky vhodně využily pro zřízení hracích koutů. Jejich vybavení, které děti běžně využívají, tvoří mimořádně podnětné a esteticky upravené prostředí. Převážná většina hraček a pomůcek je umístěna v jejich dosahu, děti si je podle zájmu samostatně berou. Menší prostory a uzavřenost tříd však jistým způsobem omezují spontánní činnosti. Ty se často odehrávají pouze v malém, přesně vymezeném prostoru.

Velkým přínosem pro pohybové dovednosti a podporu zdraví dětí je, že mateřská škola celoročně využívá školní bazén k předplavecké výchově. Pro pobyt venku slouží prostorná, dobře vybavená a udržovaná školní zahrada.

Základní škola je na velmi dobré úrovni vybavena především staršími učebními pomůckami, které jsou na prvním stupni umístěné především v kmenových třídách. Audiovizuální technika je umístěna jen v některých kmenových učebnách, čímž je ztěženo jejich pravidelné využívání. Žáci se musí přesouvat do odborných učeben, kde je didaktická technika k dispozici. V dostatečném množství a vyhovující kvalitě škola pro žáky zajišťuje učebnice a učební texty. Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na učebnice, učební pomůcky a základní školní potřeby jsou v souvislosti s finančními možnostmi vynakládány efektivně a účelně.

Vybavení školní družiny hrami, stavebnicemi, základní audiovizuální technikou, hračkami a ostatními pomůckami je velmi dobré stejně jako zásobování různými materiály pro výtvarné a pracovní činnosti dětí.

Zájmová činnost žáků ve školním klubu je dostačujícím způsobem zajištěna vhodnými a dostačujícími materiálními zdroji poskytovanými školou. Navíc jsou částečně zabezpečeny i z finančních prostředků zákonných zástupců žáků vybíraných jako zápisné přihlášených žáků. Řadu vhodných pomůcek a podpůrných materiálů zajišťují vedoucí zájmových útvarů z vlastních zdrojů.

Mateřská škola je hračkami a pomůckami vybavena nadstandardně.

Existující prostorové a materiální podmínky byly vyučujícími využívány rozdílně. Materiálně technické podmínky mateřské školy jsou vynikající, avšak učitelky předností, které jim prostory poskytují, nedokázaly plně využít. Didaktická technika a učební pomůcky byly používány především na prvním stupni a při výuce přírodovědných předmětů. Skromné vybavení kabinetu českého jazyka bylo využito jen ojedinele. Z hospitované zájmové činnosti vyplynulo, že materiální zdroje jsou účelně a efektivně využívány. Kontrolní činnost školy ve vztahu k využívání pomůcek ani její analýza nejsou evidované. O stavu objektů a vybavení školy však ředitelka má velmi dobrý přehled. Ve spolupráci se zřizovatelem zabezpečuje vyhovující technický stav zařízení sloužících škole.

Celkově velmi dobrá úroveň materiálně-technických podmínek umožňuje realizovat vzdělávací programy školy.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE ŠKOLE

Realizace vzdělávacích programů

Mateřská škola realizuje vlastní vzdělávací program. Je zpracován na tříleté období. Jeho pozitivem je snaha jasně vymezit cíle, které mají být plněny v rámci stanovených témat. Zřejmě je však nejasnost, jak přistupovat k analýze a hodnocení podmínek i výsledků vzdělávacího procesu. Pro ně si škola nestanovila kritéria ani odpovídající formu.

Základní škola realizuje schválený vzdělávací program.

Rozvrh vyučovacích hodin základní školy svým obsahem odpovídá učebnímu plánu školy, který je v souladu s platným učebním dokumentem. Škola v době konání inspekce vyučovala sledované předměty podle platných učebních osnov.

Povinná dokumentace je vzhledem k průběhu a výsledkům vzdělávání ve všech součástech školy řádně vedena a průkazně zachycuje průběh výchovně-vzdělávací činnosti.

Pro sledování naplňování zpracovaného programu mateřské školy si škola zatím nevytvořila účinný systém. Zpracovaná analýza je povrchní, zabývá se jen dílčími jevy v její činnosti. Hospitační činnost sleduje naplňování hlavních cílů zvoleného programu jen okrajově. Pololetně prováděné hodnocení je obecné, bez snahy hledat příčiny zjištěných problémů.

Neslouží dobře ani jako zpětná vazba naplňování cílů školy, ani jako podklad pro plánování jejího dalšího směřování.

Systém kontroly není dostatečně funkční a účinný.

V základní škole ředitelka a její zástupkyně při hospitační činnosti sleduje naplňování učebních osnov. Částečně je sledování plnění osnov přeneseno na metodická zařízení. Negativem je, že kontrolní činnost není dostatečně dokumentovaná.

Ředitelka školy vzhledem ke krátkému období ve funkci kontrolní systém naplňování učebního plánu vytváří.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce ve spontánních a řízených činnostech v mateřské škole

Všechny učitelky výchovně vzdělávací práci plánují a pečlivě připravují. Zaměřují se na činnost celé skupiny, nezohledňují však individuální vzdělávací potřeby jednotlivých dětí ve prospěch jejich osobního rozvoje. Nedostatečná individualizace je důsledkem toho, že škola neprovádí zpětnou vazbu, která by průběžně poskytovala informace o pokroku konkrétních dětí. Dítě s více vadami, které bylo v letošním školním roce integrováno do MŠ je ve spolupráci s odborným pracovištěm zpracováván individuální vzdělávací plán.

V organizaci činností během dne uplatňuje škola rozdílné přístupy. Větší část dopoledne se vzájemně prolínaly spontánní a řízené činnosti. Učitelky při nich nenásilně podporovaly sociální rozvoj i sebedůvěru dětí. Umožňovaly jim svobodně si vybírat z bohaté nabídky pro činnosti ve třídě, tím je přirozeně učily rozhodnout se, dokončit činnost i dodržovat dobře zažitá pravidla chování. Děti k sobě byly ohleduplné, vzájemně se respektovaly. Ve spontánních činnostech dokázaly uplatňovat svoje zkušenosti a poznatky, aktivně je rozvíjely a obohacovaly i bez pomoci učitelek. Ty do her vstupovaly ojediněle, spíše zjišťujícím než rozvíjejícím způsobem. Někdy se však rušivě na hezky probíhajících hrách projevil nedostatečný prostor, způsobený malou třídou a vysokým počtem dětí. Řízené činnosti byly nabízeny nenásilně, zařazovány byly převážně manipulační činnosti. Velmi dobře dokázaly učitelky vzniklých situací využívat pro upevňování a obohacování dětských poznatků. V některých případech až mimořádně citlivě pracovaly s knihami a obrazovým materiálem. Při všech činnostech byly děti zaujaté a aktivní. Dokázaly si odpovídajícím způsobem poradit se vzniklými problémy, přestože se občas projevovala tendence učitelek řešit situace za ně. Organizaci v závěru dopoledne před pobytem venku však škola promyslela méně. Prováděním společného cvičení všech dětí a odcházením na svačinu do jídelny základní školy docházelo ke zbytečnému řazení dětí, dlouhým přechodům a zbytečným časovým prostojům při čekání na kamarády. Tato menší část dopoledne svou nadměrnou řízeností výrazně kontrastuje s velmi hezkým průběhem předcházející části dne a zbytečně jeho plynulost narušuje. Nadbytečně také škola organizuje pro všechny „předškoláky“ před obědem tzv. „školičku“. Málo efektivní formou společného zaměstnání si děti procvičují dovednosti a znalosti, které lze přirozeně procvičovat v průběhu dne individuálně a skupinově.

Přístup učitelek k dětem byl vstřícný, děti byly k dospělým otevřené, k sobě navzájem ohleduplné a kamarádké. Přispívala k tomu také přítomnost postiženého dítěte, ke kterému měly děti velmi pěkný, některé až ochranný vztah. Uživaný povzbuzující způsob hodnocení posiloval v dětech pocit jistoty, sebedůvěry a dával možnost prožít pocit úspěchu. Konkrétní zpětnou vazbu o úspěšnosti v plnění cílů dětem učitelky většinou dokázaly poskytovat. Výjimkou byly společně řízené činnosti, při kterých nebylo v jejich možnostech u všech dětí sledovat a hodnotit správné provádění zadaných úkolů. Při této formě práce měly děti také menší prostor pro komunikaci, který v ostatních částech dne přirozeně vznikal. V komunikaci byly děti aktivní, většinou měly dobrou slovní zásobu, kterou dokázaly aktivně používat.

Učitelky je podporovaly, ne vždy však kladly otázky tak, aby rozvíjely souvislý verbální projev. Občas se také projevila tendence učitelky zachovávat si více než je nutné své dominantní postavení ve třídě.

S výjimkou organizace ranních svačin uspokojuje škola potřeby dětí z hlediska psychohygieny dobře. Dodržuje intervaly mezi jídly, dobu pobytu venku i individuální potřebu spánku a odpočinku. Zvedla pitný režim, který však děti využívaly minimálně.

Ve sledovaných činnostech úrovně pohybových dovedností včetně jemné motoriky odpovídala věkovým možnostem dětí. Jazykové a řečové dovednosti měly velmi dobré. Kromě pozitivního komunikačního prostředí jejich kvalitu ovlivňuje pravidelná odborná péče, kterou dětem s vadnou výslovností poskytuje logopedka školy v logopedické poradně. Při všech činnostech se děti chovaly přiměřeně sebevědomě, dokázaly uplatňovat svoje zkušenosti, poznatky, názory a nápady. Velmi dobře spolupracovaly a vzájemně hezky se chovaly. Hygienické a zdvořilostní návyky měla většina z nich dobře osvojeny. Při převlékání byly děti odpovídajícím způsobem samostatné, učitelky však nebyly dostatečně důsledné při nácviku správného postupu oblékání. Při stolování byla v důsledku zvolené organizace jejich samostatnost menší než je obvyklé. Estetika stolování byla jen průměrná.

Průběh a výsledky vzdělávání na prvním stupni základní školy v předmětech český jazyk, německý jazyk, matematika, prvouka, přírodověda a vlastivěda

Z 10 učitelek, u kterých byla provedena hospitace, splňují požadavky odborné a pedagogické způsobilosti pouze 2. Kvalita sledované výuky nebyla tímto výrazně snížena, pouze v ojedinělých případech byly shledány dílčí nedostatky především v oblasti organizace výuky (vhodnost zvolených metod a forem práce).

Úvodní a průběžná motivace byla cíleně volená, probíhala různou formou v přímé návaznosti na probírané učivo a zadávané úkoly. Prolínala celou vyučovací hodinou a umožnila učitelkám dostatečně získat zaujetí nejmladších žáků pro školní práci. Ti se pak dokázali na pracovní činnosti soustředit, byli aktivní a vykazovali převážně velmi dobré výsledky. Vyučovací hodiny ve vyšších ročnících začínaly strohým oznámením náplně hodiny, někdy pak přímo pracovní činností žáků. V tomto případě žáci byli pasivnější, plnili sice zadané úkoly, vykonávali často stereotypní činnosti, někteří ani nenašli v průběhu výuky úspěšné uplatnění. Výchozí znalosti žáků byly prověřovány většinou společně ústní formou. Pokládání otázek při opakování učiva nebyly zaměřeny pouze na jeho pamětní osvojení, ale také na pochopení vzájemných vztahů a souvislostí a následně na aplikaci učiva. Pokud po splnění úkolů následovala kontrola, oprava a zdůvodnění případných chyb nebo sdělení správného řešení, měli žáci ihned zpětnou vazbu o své úspěšnosti. Průběžné hodnocení výsledků práce žáků odpovídalo jejich věku i schopnostem, pochvala byla častěji využívána u mladších žáků. Vzájemné hodnocení nebo sebehodnocení nebylo realizováno. Celkové hodnocení průběhu hodiny či aktivity žáků v závěru hodin prováděné učitelkami mělo spíše formální charakter, někdy zůstalo z časových důvodů opomenuto.

Obsah učiva pro jednotlivé předměty a ročníky rozpracovaly učitelky rámcově v tematických plánech. Jejich bezprostřední příprava na vyučovací hodiny byla odpovědná. Vzdělávací cíle formulovaly v návaznosti na probírané téma, volily je přiměřeně k věku žáků i jejich schopnostem. Méně často v nich zohledňovaly činnosti žáků při vyučování a to, co se mají v průběhu hodiny naučit. V některých případech vhodně využily výchovného aspektu obsahu učiva.

Organizace výuky, užití formy a metody byly u jednotlivých vyučujících odlišné nejen vzhledem k věku žáků a jejich možnostem, ale také vzhledem k pedagogickým zkušenostem,

metodickým dovednostem i kreativitě vyučujících. V hodinách, ve kterých bylo uplatněno činnostní pojetí vzdělávání, byli žáci vedeni k aktivní účasti ve výuce, získávání nových vědomostí prostřednictvím vlastní činnosti, většina žáků zde našla úspěšné uplatnění. Zařazení her, skupinových činností a soutěživých prvků činilo výuku pro žáky zábavnější, praktická manipulace s učebními pomůckami zaručovala potřebnou názornost a zároveň přispívala ke snazšímu pochopení a osvojení učiva. V případě uplatnění klasické frontální výuky, při které byl dominantní verbální projev učitelky, se střídaly zažité činnosti, které žáky málo aktivizovaly, ti pouze plnili zadané úkoly. V průběhu sledované výuky byli žáci vedeni k upevňování získaných vědomostí, k dovednostem správně aplikovat dřívější i nově získané vědomosti při řešení zadávaných úkolů i vyvozování nového učiva, hledat logické souvislosti. Většině žáků se to úspěšně dařilo. V některých hodinách byla pozorována diferenciací v zadávaných úkolech vzhledem ke schopnostem žáků (žáci s diagnostikovanými poruchami učení).

Pro dodržování psychohygienických zásad jsou v kmenových třídách vytvořeny velmi dobré podmínky. Relaxační prvky ve výuce byly zařazovány v různé formě a četnosti, zvláště u mladších žáků byla tomuto momentu věnována patřičná pozornost stejně tak jako správnému držení těla při sezení či psaní. U starších žáků byla pozornost věnovaná jejich odpočinku a relaxaci v průběhu hodiny již méně často, v ojedinělých případech zůstala zcela opomenutá.

Ve výuce žáci pracovali se schválenými učebnicemi, pracovními sešity, nakopírovanými pracovními materiály i jednoduchými učebními pomůckami. Názornost ke snazšímu pochopení učiva volily učitelky v různé míře, ne vždy byla dostatečná vzhledem k probíranému učivu. Didaktická technika (zpětný projektor) byla využita v jednom případě.

Pro všechny sledované hodiny byla charakteristická klidná pracovní atmosféra a tolerantní přístup vyučujících k osobnosti žáka. Pravidla chování a jednání žáci akceptovali a respektovali. Komunikace, ale i interakce mezi žáky se odvíjela od zvolené organizace vyučovacích hodin. Tam, kde dominoval verbální projev učitelek, neměli žáci ke vzájemné komunikaci a interakci prakticky příležitost. Naopak tomu bylo v případě uplatnění skupinových činností. V hodině cizího jazyka se dařilo vzhledem ke schopnostem žáků a jejich získané slovní zásobě celkem dobře oboustranně komunikovat.

Průběh a výsledky vzdělávání na druhém stupni základní školy v předmětech český jazyk a dějepis

Výuka sledovaných předmětů je po stránce personální dobře zajištěna. Její kvalitu však částečně ovlivnila krátká praxe většiny pedagogů a ve dvou případech i nenaplnění požadované pedagogické a odborné způsobilosti. Uvedená skutečnost se projevila v organizaci hodin, nedůsledném naplňování didaktických zásad a převažujících stereotypních metodách a formách práce. Tím se méně dařilo motivovat žáky k aktivní účasti na uvědoměném získávání nových poznatků.

Z hospitovaných hodin vyplynulo časté podcenění významu vstupní i průběžné motivace. Abstraktní cíle často zaměněné s tématem nemotivovaly žáky k jejich aktivní spolupráci na jejich plnění. Průběžně byli žáci motivováni rozdílně, výrazněji tehdy, když jim byly nabídnuty činnosti podporující jejich přirozenou aktivitu. Učitelé byli se žáky v neustálém kontaktu, sledovali dosahované výsledky jejich práce, slovně je povzbuzovali, ale méně klasifikovali. Žáci prezentovali své znalosti lépe ústně než písemně. Namátková kontrola procvičování pravopisu prokázala jejich převažující neúspěšnost a v důsledku toho zápornou motivaci k odstraňování osobních neúspěchů. K sebehodnocení žáci většinou vedeni nebyli, jen ojediněle se podařilo výuku zakončit jejich zamyšlením nad vlastními výsledky.

Požadavky učebních osnov jsou rozpracovány prostřednictvím tematických plánů. Ze zápisů v třídních knihách vyplývá proporcionální využití týdenní hodinové dotace pro výuku mluvnice, literární výchovy a slohu. Rozsah učiva dějepisu probíraného v devátém ročníku správně zahrnuje i vývoj společnosti v současnosti. Všechny hospitované hodiny se vyznačovaly promyšlenou přípravou, avšak vzdělávací cíle preferovaly více získávání teoretických znalostí žáků než rozvíjení jejich dovedností formou praktické aplikace poznatků provázaných v širších souvislostech a mezipředmětových vztazích. Méně pozornosti bylo věnováno vyváženosti výchovné a obsahové složky učiva a přípravě diferencovaných činností žáků s ohledem na jejich individuální možnosti. Absence komplexní přípravy výuky se odrazila i v hodnocení následujících oblastí.

V návaznosti na vytyčené cíle byly voleny metody a formy práce, které jen v některých hodinách umožňovaly respektovat didaktické zásady a činnostní pojetí výuky. Převažovaly frontální techniky založené na práci učitele s celou třídou bez uplatnění tvořivosti a vnitřní diferenciaci. Jen ojediněle žáci měli možnost pracovat ve skupinách, častěji pracovali ve dvojicích nebo samostatně. I tyto příležitosti nebyly učiteli vždy efektivně zúročeny. Při frontálních činnostech většinou nacházeli uplatnění aktivnější jednotlivci. Jejich projev byl většinou strohý a méně kultivovaný, avšak naopak v některých hodinách slohu a dějepisu se dařilo úspěšně rozvíjet jejich širší komunikativní dovednosti. Při opakování učitelé navazovali na dříve probrané učivo. Žáci projevovali převážně dobré pamětné znalosti, naopak v písemných projevech byli vesměs méně úspěšní. Převažující verbalismus učitelů omezoval možnost aktivního zapojení žáků. Shrnutí učiva v závěru hodin probíhalo většinou formálně.

I když jsou třídy dostatečně prostorné a přiměřeně vybavené, většina učitelů nevyužívala plně vhodného prostředí k naplňování psychohygienických zásad. Jen zřídka byly zařazovány činnosti, které by umožňovaly žákům přirozený pohyb. Navíc někdy docházelo k nevhodné kumulaci písemných činností, které nebyly odlehčeny například relaxační chvilkou nebo jiným charakterem práce. To byl jeden z momentů vedoucích ke zvyšování únavy žáků a jejich přetěžování. Výuka založená na frontálních činnostech často spojená s dominantní rolí učitelů nepamatovala na respektování individuálních možností žáků. Jen z kontroly písemných prací vyplynulo jejich částečné zohlednění, které se však vyznačovalo důsledným a pravidelným přístupem učitelů. V protikladu k uvedeným poměrně stereotypním hodinám, kde žáci získávali nové poznatky převážně pasivně, byly i ojedinělé hodiny koncipované na samostatné práci žáků ve skupině. Z jejich nevhodného chování vyplynulo, že uvedený styl práce nemají zžitý. V důsledku nadměrného hluku, který neměl nic společného s pracovním zaujetím, se zhoršovalo vnitřní klima třídy a celková psychohygienu výuky. Až na uvedené výjimky převažovalo učení žáků založené na bezprostředním kontaktu s učitelem a vzájemném respektu.

Skromné vybavení školy pomůckami vedlo učitele k vyhotovení vlastních materiálních zdrojů nejčastěji v podobě kopírovaných materiálů. Tím částečně přispěli k efektivnější výuce. Žáci dobře pracovali s učebnicemi, jazykovými příručkami a historickými mapami. V žádné hodině nebyla využita didaktická technika.

Průběh a výsledky vzdělávání na druhém stupni základní školy v předmětech matematika, chemie, fyzika a přírodopis

Ze 3 učitelů sledovaných předmětů 1 vyučující splňoval podmínky odborné a pedagogické způsobilosti a 2 vyučující splňovali podmínky odborné způsobilosti požadované právním předpisem. Tato skutečnost neměla negativní vliv na kvalitu výuky. Při komplexní inspekci byla sledována výuka ve vybraných třídách všech ročníků druhého stupně základní školy.

V úvodu hospitovaných hodin vyučující většinou seznamovali žáky se stanovenými krátkodobými vzdělávacími cíli nebo programem hodin, a tak vzbuzovali jejich zájem o výuku.

Někdy však úvodní motivace zcela chyběla. V průběhu hodin žáky motivovali častým zařazováním okamžité následné kontroly samostatné práce, vzájemné opravy úkolů mezi žáky, uváděním příkladů a řešením úloh s využitím probíraného učiva v praxi, řešením pro žáky zajímavých úkolů, ve fyzice, chemii a přírodopise častým zařazováním názorných pomůcek a demonstračních pokusů. Kladný motivační účinek mělo v některých hodinách střídání vyučovacích metod, zařazení didaktické techniky, pochvala za dobré splnění úkolů nebo a efektivně využitá práce s chybou. Klasifikace zkoušených žáků v přírodopise odpovídala zásadám objektivnosti a přiměřené náročnosti a vyučující zdůvodnila udělení klasifikačního stupně. Ke zjišťování vědomostí byly také často využívány písemné prověrky a vyučující prováděli průběžné frontální ústní ověřování zvládnutí učiva. Na konci vyučovacích hodin někdy chybělo závěrečné hodnocení.

Časová dotace vyučovacích hodin odpovídala učebnímu plánu realizovaného vzdělávacího programu. Vyučující měli vypracované tematické plány, které byly v souladu s učebními osnovami. Výukové cíle směřovaly především k získávání nových znalostí a vytváření dovedností, dále pak k upevnování a procvičování učiva probíraného v předcházejících hodinách. Učitelé je většinou vhodně formulovali jako činnosti žáků. Ve všech hodinách probírané učivo navazovalo na již dříve probíranou látku. Všestranná a kvalitní příprava vyučujících na vyučování se pozitivně odrážela v průběhu vyučovacích hodin. Vzdělávací cíle odpovídaly aktuálnímu stavu žáků ve třídě.

Struktury a časové rozvržení jednotlivých fází vyučovacích hodin základního typu většinou odpovídaly zvoleným výukovým cílům. V závěru některých hodin se vyučujícím nepodařilo vzhledem k nedostatku času provést hlubší shrnutí učiva. Organizační pokyny pedagogů byly jasné, srozumitelné a v jednotlivých ročnících přiměřené věkovým zvláštnostem žáků. Učitelé volili především frontální formu vyučování, velmi často uplatňovali metodu výkladu, řízeného rozhovoru a samostatné práce žáků zařazené při procvičování nebo ověřování učiva spojené důsledně s následnou společnou kontrolou správnosti řešení. Názornost vyučující zabezpečovali využíváním didaktické techniky, v chemii, fyzice a přírodopisu předváděním demonstračních pokusů, v přírodopise odborné literatury a časopisů. Ve výuce se někdy projevovala určitá jednotvárnost ve vedení hodin, způsobená méně častou změnou způsobu práce žáků. Žáci se někdy s novými poznatky seznamovali praktickými činnostmi, pozorováním a srovnáváním. Byli také vedeni k tomu, aby uměli získané poznatky a dovednosti využívat při řešení praktických úloh.

Všechny učebny, ve kterých probíhala výuka, prostorově odpovídaly počtu žáků. Podnětnost prostředí v odborných učebnách fyziky, chemie a přírodopisu výrazně podporovalo jejich odborně zaměřené vybavení a výzdoba charakteristická pro obsah těchto předmětů. Vyučující svým přístupem k žákům vytvářeli klidnou atmosféru a dobré podmínky pro formování jejich kladného vztahu k vyučování. Při projevující se únavě a snížené pozornosti žáků v některých hodinách vedených převážně frontálním způsobem chyběla vhodná relaxace.

Výuka matematiky probíhala v kmenových učebnách zařízených zachovalým a udržovaným standardním žákovským nábytkem. Pro výuku ostatních sledovaných předmětů byly využívány moderně vybavené odborné učebny. Kabinety přírodovědných předmětů byly velmi dobře vybaveny potřebnými žákovskými i demonstračními pomůckami, které vyučující ve většině hodin vhodně a efektivně využili. K provádění laboratorních prací v chemii má škola vybudovanou laboratoř. Z didaktické techniky efektivně vyučující použili zpětný projektor a videoprojektor. Žáci měli ve sledovaných předmětech většinou novější odpovídající učebnice, které v některých hodinách využili k procvičování probíraného učiva.

Žáci akceptovali dohodnutá pravidla komunikace s vyučujícími. Převládala velmi dobrá komunikace směrem od učitele k žákům. Někdy však učitelé nedávali žákům dostatečnou

příležitost k jasnému a zřetelnému vyjádření vlastních myšlenek. Vyučující jen výjimečně vytvářeli při výuce prostředí vhodné pro rozvoj komunikativních dovedností a kooperace mezi žáky. Většinou kvalitní verbální komunikace pedagogů svojí hlasitostí, srozumitelností a výrazností odpovídala věku žáků.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací činnosti v mateřské škole i přes některé nedostatky byly velmi dobré. Na prvním stupni byla kvalita průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech u jednotlivých učitelů rozdílná, celkově však měla velmi dobrou úroveň. Na druhém stupni v českém jazyce a dějepisu byla průměrná, v matematice, chemii, fyzice a přírodopisu velmi dobrá.

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťované školou

Škola ve školním roce 2001/2002 zjišťovala výsledky vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech ve všech ročnících druhého stupně vyhodnocováním závěrečných prověrek, které zadávali učitelé jednotlivých předmětů.

Kromě vyhodnocování úrovně vědomostí žáků pomocí běžných evaluačních nástrojů v jednotlivých předmětech vedení školy nemá vlastní systém evaluace zpracovaný.

Výsledky ze zjištění pomocí závěrečných písemných prověrek ředitelka školy projednala na pedagogické radě a s vedoucími předmětových komisí. Účinnost následně přijatých opatření ke zlepšení výsledků vzdělávání nelze vzhledem k době konání inspekce vyhodnotit.

Výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole i průběh výuky ve sledovaných předmětech a její výsledky v základní škole svědčí o tom, že škola naplňuje hlavní záměry zvolených vzdělávacích programů.

SOUČÁSTI ŠKOLY

Školní družina

Realizace činnosti školní družiny

Svojí činností, kterou školní družina realizuje, poskytuje žákům prostor a podmínky pro organizaci účelného využívání jejich volného času v době mimo vyučování, slouží vzdělání, výchově a rekreaci žáků, navazuje rovněž na zvolený výchovně-vzdělávací program školy. Stanovená povinná dokumentace je vedena v obou odděleních. Jako prokazatelný doklad, že byl žák do školní družiny přihlášen a jak bude z družiny odcházet slouží předložené zápisové lístky.

Svým pojetím a organizovanými činnostmi školní družina navazuje na realizovaný vzdělávací program školy. Povinná dokumentace je prokazatelně vedena.

Organizace a průběh činností ve školní družině

Pravidla provozu školní družiny a chování žáků zachycuje vnitřní řád. Chybí v něm ustanovení týkající se režimových momentů. Organizace pobytu dětí ve školní družině vychází z konkrétních podmínek, je aktuálně přizpůsobována potřebám a zájmům dětí. V činnosti školní družiny se střídají aktivity odpočinkové, rekreační a zájmové, které střídavě vedou vychovatelky a vedoucí zájmových útvarů, které mohou děti v době pobytu ve školní družině navštěvovat.

Nabídka aktivit pro děti byla volena a připravena tak, aby působila motivačně, poskytla dětem možnosti výběru činnosti podle jejich momentálního zájmu a podporovala rozvoj jejich

spontánního projevu. Vhodným motivujícím momentem je organizovaná celoroční hra, které se děti účastní, výsledky jsou průběžně zveřejňovány a vyhodnocovány.

Při výchovně vzdělávací práci ve školní družině je respektována osobnost žáka a podporován rozvoj jeho tvořivosti, spolupráce, aktivity a komunikace.

Denní režim školní družiny respektuje psychohygienické zásady. Organizace společných činností pro všechny děti je volena s ohledem na účast většiny žáků v některých zájmových kroužcích organizovaných školním klubem.

Školní družina poskytuje všestrannou nabídku činností vyhovujících z hlediska zdravotního, psychohygienického i pedagogického a podporujících aktivní využití volného času žáků. Umožňuje žákům účast i na další mimoškolní zájmové činnosti organizované školou.

Celkově je úroveň její činnosti velmi dobrá.

Školní klub

Realizace činnosti školního klubu

Školní klub vznikl při ZŠ Lomnice, proto své aktivity organizuje především pro žáky uvedené školy. Je však otevřeným zařízením a umožňuje pravidelnou i příležitostnou účast na pořádaných volnočasových aktivitách i žákům prvního stupně, rodičům dětí i ostatním občanům. Základ školního klubu tvoří pravidelné zájmové činnosti. Jejich četná a velmi pestrá nabídka je žáky plně využívána. Dále organizuje bohaté příležitostné akce organizované formou kulturních, sportovních a vzdělávacích aktivit v průběhu školního roku i vedlejších prázdnin. Často probíhají spontánně a to cyklicky, ale i jednorázově. Navazují na znalosti a dovednosti žáků získaných ve škole, rozvíjí jejich individuální specifické vlohy, podporují jejich účast v prezentaci na veřejnosti a převažujícími skupinovými formami činnosti upevňují a prohlubují jejich sociální kompetence. Nabídka činnosti školního klubu vychází z materiálních podmínek školy a personálního zajištění zájmových činností. Reaguje na specifické potřeby žáků nejen v oblasti zájmové, ale i vzdělávací. Jeho poslání, cílené k vytváření podmínek pro organizaci účelného využívání volného času dětí v souladu s naplňováním jejich zájmů a potřeb, je realizováno na velmi dobré úrovni. Respektováním požadavků na pedagogiku volného času je činnost klubu pro členy přitažlivá a v důsledku toho nenásilně přispívá mimo jiné k přirozené prevenci žáků před nežádoucími vnějšími vlivy i jejich všestrannému osobnostnímu rozvoji.

Činnost školního klubu je plánovaná. Roční plán vypracovává vedoucí vychovatelka a schvaluje ředitelka školy. Specifikuje hlavní úkoly a uvádí výčet akcí, které k naplňování hlavních úkolů směřují. Rozpis přehledu činnosti kroužků organizovaných školním klubem je zpracován a zveřejněn. O činnosti školního klubu je informován zřizovatel.

Organizaci stanovuje Vnitřní řád školního klubu. Ten obsahuje poslání školního klubu, způsob přihlašování a odhlašování členů, organizaci činnosti, pravidla pro pobyt a chování v prostorách ZŠ a vedení dokumentace. Nepřímo je činnost školního klubu stanovena řádem klubovny - keramické dílny a řády odborných učeben.

Přímým vedením školního klubu je pověřena vedoucí vychovatelka. Pravidelně se zúčastňuje pedagogických rad základní školy. Rada klubu jako poradní orgán ředitelky školy zatím nebyla ustavena.

Školní klub vede povinnou dokumentaci v souladu s příslušnou vyhláškou. V přihláškách do činnosti v klubu nezletilých žáků nejsou rodiči sděleny podmínky pro odchod a příchod dětí.

Činnosti zájmových útvarů školního klubu navazují svým obsahem na realizovaný vzdělávací program a koncepci rozvoje zájmové činnosti.

Povinná dokumentace vztahující se k činnosti školního klubu je vedena průkazně.

Organizace a průběh činnosti ve školním klubu

Školní klub realizuje převážně zájmové činnosti. Nabídka je zaměřená na sportovní, pohybové, naukové, výtvarné, hudební i specifické činnosti (zahrádkaření, myslivost, rybaření, Vlastovka). Hospitace proběhly v kroužcích: angličtina 3. ročník, keramika pro žáky 1. - 7. ročníku, keramika pro děti a rodiče a myslivecký.

Po sdělení cíle a navození příznivé pracovní atmosféry se začaly rozvíjet činnosti žáků organizované externími i interními vedoucími podle zaměření kroužku převážně skupinově a individuálně. Metody a formy práce odpovídaly pedagogice volného času. Žáci byli vhodně motivováni především jejich vlastním zájmem i skutečností, že náplň všech sledovaných zájmových útvarů byla velmi dobře připravena a probíhala v odborných pracovních. Kroužek anglického jazyka pro žáky třetího ročníku byl založen na činnostním pojetí práce. Žáci si velmi vhodně a nenásilně, nejčastěji formou her, písniček a pohybových cvičení, osvojovali elementární znalosti cizího jazyka. V keramickém kroužku byli motivováni demonstrací postupů nutných k vytvoření zvoleného námětu i konečným produktem, který mohli využít jako dárek. Pozitivní byla spolupráce matek se svými dětmi, kdy mezi sebou soutěžily v dovednostech. V mysliveckém kroužku si mladí ochránci přírody brali vzor ze svého zkušeného vedoucího a se zájmem si doplňovali nové znalosti, které úspěšně uplatňují v mimoškolních soutěžích. Podílí se na ekologických aktivitách v obci a pořádají veřejné výstavy. Při všech uvedených činnostech žáci často spolupracovali, pomáhali si, byli vedeni ke vzájemné toleranci, spravedlivému hodnocení i sebehodnocení vlastních výstupů.

K rozvoji fantazie byli účastníci vedeni v zájmových útvarech keramiky. Při tvůrčí práci s hlinou uplatňovali vlastní představivost a tvořivost. Spolupracovali se spolužáky, porovnávali výsledky své práce a hodnotili je. V hodinách angličtiny byly výrazně uplatňovány spontánní a kooperativní činnosti, žáci přiměřeně svému věku komunikovali s okolím i učitelkou. V průběhu mysliveckého kroužku žáci nové poznatky aplikovali na jejich dosavadní praktické zkušenosti.

Z průběhu zájmových aktivit a chování učitelů i žáků vyplynula vesměs příznivá pohoda. Žáci se na činnosti těší a dosahují v nich velmi dobrých výsledků. Celkově vyplynula účelná organizace režimových momentů. Dařilo se posilovat sebedůvěru žáků, vzájemný respekt a toleranci. Průběh činností byl věcný, konkrétní, vzhledem k nízkému počtu žáků vedoucí získávali okamžitou zpětnou vazbu o výsledcích práce. Tím byly vytvářeny ideální podmínky pro talentované žáky, ale i pro ty, kteří v například ve škole jsou méně úspěšní.

Organizace a průběh výchovně-vzdělávací činnosti ve školním klubu má velmi dobrou úroveň.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení spolu s následujícími změnami je v souladu se zřizovací listinou.
- Na částečnou úhradu neinvestičních výdajů ve školní družině a výdaje spojené s provozem školního klubu je zřizovatelem stanoven finanční příspěvek.

- Nedostatky, a tím i porušení obecně závazných právních předpisů, byly shledány v oblasti vyúčtování cestovních náhrad, kdy bylo účtováno v neprospěch předkladatelů vyúčtování celkem o 131 Kč.
- Součástí školy je školní klub, který v kontrolovaném roce 2001, nebyl zařazen do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení. Finanční prostředky státního rozpočtu určené na ostatní platby za provedenou práci byly z větší části vyčerpány na úhrady dohod o pracovní činnosti, uzavřené na vedení kroužků zřízených při školním klubu, které byly škole poskytnuty referátem školství Okresního úřadu Blansko na základě žádosti o zařazení školního klubu jako součásti školy do sítě škol.
- Další součástí školy je školní jídelna, která zajišťuje ve své hlavní činnosti stravování žákům, zaměstnancům a důchodcům, bývalým pracovníkům školy, dětem mateřské školy a dále žákům a zaměstnancům Střední odborné školy Fortika v Lomnici. V rámci hospodářské činnosti poskytuje v souladu se zřizovací listinou stravování důchodcům z obce a ostatním zájemcům o tyto služby. Dětem mateřské školy jsou podávána tři denní jídla (přesnídávka, oběd, svačina) a ostatním strážníkům v hlavní i hospodářské činnosti jedno hlavní jídlo (oběd).
- Příprava jídel a vedení školní jídelny je zajišťováno odborně, kvalifikovanými pracovníky. Část pracovních úvazků pracovníků školní jídelny (0,4 úvazku) je hrazena z prostředků získaných hospodářskou činností při poskytování služeb cizím strážníkům. Vedoucí školní jídelny zabezpečuje na základě dohody o pracovní činnosti „mléčnou akci“, tj. 2 x týdně výdej mléčného nápoje nebo jogurtu žákům základní školy v prostorách jídelny.
- Vybavení školní kuchyně, skladovací a provozní prostory vyhovují počtu připravovaných jídel pro žáky a zaměstnance školy včetně jídel pro cizí strážníky. Strojné technologické zařízení kuchyně, pořízené při výstavbě školní jídelny, je dosud plně funkční.

<p>HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM ZA OBDOBÍ ROKU 2001</p>

Závazné limity regulace zaměstnanosti, kterými byly v roce 2001 limit prostředků na platy, limit prostředků na ostatní platby za provedenou práci (dále jen OPPP) a limit počtu zaměstnanců, byly ve sledovaném období dodrženy.

Organizace provedla správně zúčtování finančních prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu, avšak v pozdějším termínu.

Finanční prostředky poskytnuté v hodnoceném období ze státního rozpočtu byly použity na platy, na odměny za práci vykonávanou na základě dohod o provedení práce a dohod o pracovní činnosti, na úhradu souvisejících odvodů do zdravotních a sociálních fondů, na úhradu zákonného pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání, na příspěvek do fondu kulturních a sociálních potřeb (dále FKSP) a na ostatní neinvestiční výdaje (dále ONIV). Z podrobně vedené účetní evidence je zřejmé, že finanční prostředky státního rozpočtu byly použity na nákup učebních pomůcek jak pro základní školu tak mateřskou školu, na nákup učebnic, na úhradu cestovného, na další vzdělávání pedagogických pracovníků a osobní ochranné pomůcky pro zaměstnankyni školní jídelny. Žákům prvních tříd byly v souladu s právním předpisem zdarma poskytnuty školní potřeby.

Bylo zjištěno, že část z prověřovaných finančních prostředků použitých na ONIV byla použita v rozporu s obecně závaznými právními předpisy (1,8 % z ONIV celkem). Také v oblasti

čerpání FKSP bylo shledáno, že nejméně 0,3 % z částky vyčerpané celkem bylo použito v rozporu s obecně závazným právním předpisem.

Za období roku 2001 byla vypracována výroční zpráva o hospodaření, která obsahuje požadované údaje.

Ve sledovaném období byly závazné ukazatele rozpočtu dodrženy. Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu byly se státním rozpočtem zúčtovány správně, avšak v pozdějším termínu. Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu byly využity převážnou měrou hospodárně a efektivně. Výroční zpráva o hospodaření školy byla vypracována v souladu s obecně závazným právním předpisem.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí č.j. zařZŠ2-13/A1-96-01, kterým se škola zařazuje do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 7. 3. 1996 ze dne 7. března 1996
2. Rozhodnutí č. j. zařZŠ-23/A1-97, kterým mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 9. 1997 ze dne 13. ledna 1998
3. Rozhodnutí č. j. 16 324/01-21, kterým mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 9. 2001 ze dne 7. srpna 2001
4. Rozhodnutí č. j. 13 579/02-21, kterým mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 6. 2002 ze dne 2. července 2002
5. Zřizovací listina Základní školy Lomnice, okres Blansko ze dne 27. června 2001
6. Třídní knihy, třídní výkazy, katalogové listy, evidence žáků školy, záznamy o volitelných a nepovinných předmětech – pro školní rok 2002/2003
7. Výkazy o výchovně-vzdělávací činnosti v zájmových útvarech
8. Evidence dětí v mateřské škole, evidenční lístky, rozhodnutí o přijetí dětí do MŠ, seznamy dětí, přehledy docházky ve školním roce 2002/2003
9. Osobní dokumentace žáků se zdravotním postižením
10. Dokumentace zdravotně postiženého dítěte v mateřské škole
11. Udělení výjimky z počtu dětí na třídu v mateřské škole
12. Přehledy výchovně-vzdělávací práce ve školní družině
13. Docházkové sešity školní družiny
14. Zápisový lístek do školní družiny
15. Rozvrh hodin pro školní rok 2002/2003
16. Vnitřní řád školy ze dne 9. září 2002
17. Záznamy z pedagogických rad
18. Rozhodnutí ředitelky školy o odkladu školní docházky pro školní rok 2002/2003
19. Protokoly o komisionálních zkouškách ve školním roce 2001/2002
20. Kniha úrazů vedená od 1. ledna 1997
21. Výroční zpráva o činnostech základní školy ve školním roce 2001/2002
22. Výroční zpráva o hospodaření za rok 2001 ze dne 19. února 2002
23. Závazné ukazatele k 31. 12. 2001 ze dne 9. ledna 2002
24. Úprava rozpočtu k 31. 12. 2001

25. Žádost o změnu zařazení školy, předškolního zařízení a školského zařízení do sítě s účinností od 1. 9. 2001 (nová součást – školní klub)
26. Finanční vypořádání dotací na školství poskytnutých územně samosprávným celkům ze dne 19. února 2002
27. Zásady tvorby a čerpání prostředků fondu kulturních a sociálních potřeb, účinnost od 1. ledna 1996; dodatek č. 1 ze dne 20. května 1996; dodatek č. 2, účinnost od 24. srpna 2000
28. Rozpočet fondu kulturních a sociálních potřeb na rok 2001 ze dne 28. února 2001
29. Výkaz o základní škole Škol (MŠMT) V3-01 podle stavu k 30. 9. 2001 ze dne 4. října 2001
30. Výkaz o mateřské škole Škol (MŠMT) V1-01 podle stavu k 30. 9. 2001 ze dne 26. září 2001
31. Výkaz o společném stravování dětí a mládeže Škol (MŠMT) V17-01 podle stavu k 15. 10. 2001 ze dne 18. října 2001
32. Prohlášení ze dne 20. listopadu 2002 o souladu údajů vykázaných ve výkaze o mateřské škole Škol (MŠMT) V1-01 podle stavu k 30. 9. 2001 s evidencí zapsaných dětí k datu 30. září 2001
33. Třídní výkazy prvního a druhého stupně – školní rok 2001/2002
34. Seznam žáků školní družiny ve školním roce 2001/2002 pro první a druhé oddělení
35. Seznam dětí mateřské školy pro školní rok 2001/2002
36. Záznam stravovaných osob a poplatků za měsíc říjen 2001
37. Rozvaha organizačních složek státu, územních samosprávných celků a příspěvkových organizací (v Kč) sestavená k 31. 12. 2001 (Úč OÚPO 3-02) ze dne 23. ledna 2002; Výkaz zisku a ztráty organizačních složek státu, územních samosprávných celků a příspěvkových organizací (v Kč) sestavený k 31. 12. 2001 (Úč OÚPO 4-02) ze dne 23. ledna 2002; Příloha organizačních složek státu, územních samosprávných celků a příspěvkových organizací sestavená k 31. 12. 2001 (Úč OÚPO 5-02) ze dne 23. ledna 2002
38. Hlavní kniha zkrácená za rok 2001
39. Účetní doklady, kterými je doloženo čerpání části prostředků ze státního rozpočtu č: 1023, 1129, 1153, 1212, 1235, 1270, 1272, 1274, 1275, 1277, 1279, 1283, 1285, 1301, 1302, 1309, 1312, 1314, 1318, 1326, 1394, 1397, 1398, 1407, 1408, 1410, 1418, 1419, 1432, 1442, 1453, 3025, 3039, 3079, 3098, 3099, 3177, 3178, 3181, 3239, 3295, 3353, 3364, 3378, 3384, 3428, 3435, 3441, 3465, 3473, 3512, 4008, 4039, 8013, výdajové pokladní doklady č. 3219, 3207, 3272
40. Jmenovací dekret ředitelky školy ze dne 3. prosince 2001 s účinností od 1. 1. 2002
41. Čtvrtletní výkaz Škol (MŠMT) P 1-04 o pracovnících a mzdových prostředcích v regionálním školství za 1. - 4. čtvrtletí 2001 ze dne 8. ledna 2002
42. Platový předpis ze dne 1. září 1998 (platný i pro rok 2001)
43. Personální dokumentace zaměstnanců a mzdové listy zaměstnanců za rok 2001, osobní číslo 8, 11, 13, 14, 16, 26, 31, 61, 62, 71, 72, 73 a 75
44. Dohody o provedení práce, uzavřené 1. února 2001 (1 dohoda) a 13. prosince 2001 (3 dohody)
45. Dohody o pracovní činnosti, uzavřené 16. ledna 2001, 3. září 2001, 1. října 2001 (17 dohod), 5. října 2001, 1. listopadu 2001 (2 dohody), 2. listopadu 2001, 12. listopadu 2001 a 13. listopadu 2001

46. Aktuální seznam zaměstnanců školy předložený při inspekci
47. Doklady o měsíčním vyúčtování školní jídelny za měsíce leden až prosinec 2001
48. Propočet průměrné spotřeby vybraných druhů potravin na strážníka a den za jednotlivé měsíce roku 2001 (spotřební koš potravin)
49. Výdejky potravin za měsíce duben a říjen 2001
50. Provozní řád školní jídelny ze dne 1. února 2002 a Sanitační řád školní jídelny ze dne 28. února 2002
51. Dohoda o odběru zbytků ze školní jídelny při ZŠ ze dne 2. ledna 2002
52. Doklady o odborné a pedagogické způsobilosti všech pedagogických pracovníků
53. Učební plán vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2
54. Koncepce školy ze dne 18. září 2001
55. Roční plán práce na školní rok 2002 – 2003
56. Provozní řád ZŠ
57. Řády odborných učeben
58. Organizační řád ze dne 9. září 2002
59. Klasifikační řád ze dne 9. září 2002
60. Zápisy z provozních porad, zápisy z třídních schůzek
61. Dotazníky pro rodiče žáků IV. A, VII. B, IX. B
62. Tematické plány učiva sledovaných předmětů 2002/03
63. Vybrané kontrolní písemné práce, sešity žáků, žákovské knížky ve sledovaných předmětech a třídách
64. Plán výchovného poradenství 2002/03
65. Zpráva o činnosti výchovné poradkyně za školní rok 2001/2002
66. Minimální preventivní program 2001/02
67. Hodnocení Minimálního preventivního programu 2001/02
68. Individuální vzdělávací plány žáků pro školní rok 2002/03
69. Školní vzdělávací program MŠ Lomnice pro školní rok 2002/2003 „Svět kolem nás“, týdenní přípravy
70. Vnitřní řád mateřské školy, režim dne v MŠ
71. Pracovní náplň vedoucí útvaru předškolní výchovy, rozpis přímé práce učitelek
72. Vnitřní řád školní družiny
73. Týdenní plány práce ŠD (listopad 2002)
74. Plán výchovné a vzdělávací práce - rok 2002 - 2003
75. Nabídka zájmové činnosti ŠK ve školním roce 2002/2003
76. Vnitřní řád školního klubu
77. Celoroční plán činnosti školního klubu
78. Přehled konaných akcí školního klubu za rok 2001/2002
79. Lomnický zpravodaj

ZÁVĚR

Vedení školy efektivně využívá kvalifikaci pedagogických pracovníků, zároveň vytváří podmínky pro zvyšování a doplňování vzdělání učitelů bez odborné nebo pedagogické způsobilosti. Podporuje studium učitelů na vysokých školách a další formy jejich zdělávání a tím se snaží zkvalitňovat personální podmínky pro výuku.

Pro vyučování má škola příkladné prostorové a materiální podmínky umožňující realizaci vzdělávacích programů. Kromě obvyklého vybavení má škola k dispozici bazén a moderní tělocvičnu, které využívají jak děti a žáci, tak i veřejnost. Výrazným kladem je skutečnost, že speciálně zařízené odborné pracovny slouží jen pro výuku vybraných předmětů. Didaktická technika byla ve vyučování využívána částečně.

Výchovně-vzdělávací činnost v mateřské škole a průběh a výsledky vzdělávání v základní škole směřují k naplňování zvolených vzdělávacích programů. Při výuce byl kladen důraz na poznávací stránku vzdělávání, o čemž svědčí také ve výuce prokazované vědomosti a dovednosti žáků. V menší míře byly u žáků rozvíjeny sociální a komunikativní kompetence a dovednosti v oblasti hodnocení a sebehodnocení. Převládala frontální výuka s vedoucí rolí učitele. V mateřské škole bylo z větší části průběhu dne i dosahovaných vzdělávacích výsledků zřejmé, že se učitelkám úspěšně daří uplatňovat nové formy a metody práce s dětmi předškolního věku. Pro zlepšení průběhu činností však nedokázaly zcela využít vynikajících prostorových podmínek, které mají. Jinak klidný průběh dne částečně narušuje málo promyšlená organizace stolování a zbytečné zařazování frontálních činností. Školní družina a školní klub podporují různorodou a bohatou nabídkou zájmových činností, účelné využívání volného času a přispívají k celkovému rozvoji osobnosti žáků. Do činností školní družiny a klubu jsou vhodně zapojeni také rodiče žáků.

Provoz školní jídelny je zajištěn odborně a v dobrých materiálně-technických podmínkách. Jídelna plní svou pozitivní funkci při vytváření správných výživových návyků strávníků. Kapacita školní jídelny a personální obsazení umožňují provozování hospodářské činnosti v oblasti stravovacích služeb pro veřejnost.

Hospodaření s finančními prostředky ze státního rozpočtu bylo přes několik zjištěných nedostatků efektivní a hospodárné. Pozitivem je podrobná a pečlivě vedená účetní evidence čerpání prostředků státního rozpočtu a zodpovědný přístup k práci s personální agendou. Vhodným stavebním řešením škola splňuje všechny požadavky v oblasti BOZP a PO.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Vojmír Křupka	Vojmír Křupka, v. r.
Členové týmu	PaedDr. Danuše Pytelová	Danuše Pytelová, v. r.
Členové týmu	Mgr. Ludmila Šimáčková	Ludmila Šimáčková, v. r.
Členové týmu	PaedDr. Hana Sedláčková	Sedláčková Hana, v. r.

Další zaměstnanci ČŠI

Miroslava Šustáčková, Ing. Věra Gazárková, Ing. Jiří Koc

V Brně dne 10. prosince 2002

Datum a podpis ředitele(ky) školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 20. prosince 2002

Razítko

Ředitel(ka) školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu	Podpis
PaedDr. Eva Karličková, ředitelka školy	Eva Karličková, v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný.</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
KÚJK, OŠMT, Brno	2003-01-08	16/03
Obec Lomnice	2003-01-08	17/03

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly podány